

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	สัมฤทธิ์ผลการบริหารจัดการของเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการ
ชื่อนักศึกษา	ลือกฤต เพชรบดี
รหัสประจำตัว	55B73330311
ปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตร์
ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	อาจารย์ พลเอก ดร.เกษมชาติ นเรศเสนีย์
กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ดร.บุญเลิศ ไพรินทร์

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับสัมฤทธิ์ผลการบริหารจัดการของเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการ ตามภารกิจความรับผิดชอบที่กำหนดในพระราชบัญญัติเทศบาล 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลการบริหารจัดการของเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการ 3) เสนอแนะการปรับปรุงการบริหารจัดการของเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการ การวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณ ดำเนินการโดยศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน ประกอบด้วยตัวแทนประชาชน ได้แก่ สมาชิกสภาเทศบาล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน และอาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 193 คน และพนักงานเทศบาล จำนวน 191 คน ในจังหวัดสมุทรปราการ 18 แห่ง ที่เลือกจากประชากร รวม 9,323 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการคำนวณตามสูตรของ ทาโร ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่วัดระดับสัมฤทธิ์ผลเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ ที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานคือ การวิเคราะห์การถดถอยแบบขั้นตอน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 27 คน ประกอบด้วย คณะทำงานตรวจประเมินมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 14 คน และคณะควบคุมการบริหารงานของเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการ 13 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง และได้จัดการสนทนากลุ่ม 1 กลุ่ม มีผู้เข้าร่วมสนทนา 18 คน ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี 9 คน และประธานสภา 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและการตีความผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับสัมฤทธิ์ผลการบริหารจัดการของเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการ ตามภารกิจความรับผิดชอบที่กำหนดในพระราชบัญญัติเทศบาล พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.80) รองลงมาคือ ด้านสวัสดิการสังคม ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.77) ด้านงานทะเบียนราษฎร ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.78) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.76) ด้านการศึกษาขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.79) ด้านการคลัง ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.82) ตามลำดับ และทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.24$, S.D. = 1.04) อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า เทศบาลมีผลการดำเนินงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมต่ำที่สุด ในการแก้ปัญหาการกำจัดขยะ และน้ำเสียอากาศเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งอยู่ในระดับต่ำ ด้านการกระจายอำนาจพบว่า การจัดการศึกษาของเทศบาลมีความพร้อมในระดับสูงที่พร้อมรับถ่ายโอนพันธกิจ โดยมีข้อจำกัดคือกฎหมายระเบียบปฏิบัติที่ขาดความยืดหยุ่น ความซ้ำซ้อน

ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ และมีนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลที่เพิ่มเติม และไม่เป็นไปตามแผนของท้องถิ่น

2) ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการของเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการจากการวิจัย พบว่ามี 4 ปัจจัยเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยจากมากไปหาน้อยคือ (1) ปัจจัยด้านทรัพยากรการบริหาร ($\beta = 0.202$) มี 3 ตัวแปร ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ (2) ปัจจัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ($\beta = 0.195$) มี 2 ตัวแปร ได้แก่ หน่วยงานราชการ และภาคเอกชน (3) ปัจจัยพระราชบัญญัติเทศบาล ($\beta = 0.192$) มี 3 ตัวแปร ได้แก่ มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้ และสามารถตรวจสอบได้ และ (4) ปัจจัยการบริหารจัดการ ($\beta = 0.166$) มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ภาวะผู้นำ ความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ และทีมงาน ซึ่งทั้ง 4 ปัจจัย สามารถอธิบายความผันแปรของสัมฤทธิ์ผลการบริหารจัดการของเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการได้ ร้อยละ 74.40 ($R^2 = 0.744$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผลจากการสนทนากลุ่มพบว่ามีความสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณคือปัจจัยด้านทรัพยากรการบริหาร ได้แก่ บุคลากรต้องพัฒนาจิตสำนึก และความทุ่มเทในการทำงานให้มากขึ้น และปัจจัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนนับเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และส่งเสริมอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อม

3) ข้อเสนอแนะการปรับปรุงการบริหารจัดการของเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย การปฏิบัติที่สำคัญ 7 ประการ ดังนี้ (1) เทศบาลควรให้ความสำคัญมากที่สุดต่อพันธกิจด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดสมุทรปราการโดยควรร่วมกับภาคส่วนอื่น ๆ และเอกชนในการมุ่งสู่การเป็นเมืองสีเขียว (Green City) เพื่อลดความรุนแรงจากปัญหามลพิษ เพื่อให้ประชาชนอยู่ได้ และอุตสาหกรรมอยู่รอด (2) เทศบาลควรจัดสรรทรัพยากรการบริหารให้สอดคล้องกับปัญหาของเทศบาลและต้องมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การนำหรือสั่งการ และการควบคุม (3) กระบวนการจัดการของเทศบาล ควรมุ่งเน้นปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการ ของเทศบาลโดยตรง ได้แก่ การใช้ทรัพยากรการบริหารอย่างคุ้มค่า การปรับปรุงพระราชบัญญัติเทศบาลให้เหมาะสม การพัฒนาการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และการสร้างภาวะผู้นำทางการเมืองให้เป็นรูปธรรม (4) เทศบาลควรสร้างกลยุทธ์การพัฒนาเครือข่ายเพื่อแบ่งปันข้อมูลด้านการบริหาร ร่วมกันพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม โดยอย่างยิ่งการปฏิบัติภารกิจที่สำคัญในเรื่อง การปราบปรามยาเสพติด การกำจัดขยะและมลพิษต่าง ๆ (5) ควรมีการประสานความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชนในนิคมอุตสาหกรรม เทศบาล และภาคประชาสังคม และผู้นำชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเป็นเมืองอุตสาหกรรมที่ทันสมัย (6) ควรบริหารจัดการภายใต้หลักธรรมาภิบาล เน้นความโปร่งใส ตรวจสอบได้มีมาตรการเชิงรุกในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คอร์รัปชัน และ (7) ควรเน้นการให้บริการเชิงรุก รวดเร็ว เท่าเทียมกันให้เป็นแบบวัฒนธรรมในการตอบสนองผู้ใช้บริการเป็นสำคัญ

คำสำคัญ : สัมฤทธิ์ผล การบริหารจัดการของเทศบาล

Thesis Title	Performance Achievements of Management of Municipalities, Samut Prakan Province
Student	Luekrit Petchbordee
Student ID	55B73330311
Degree	Doctor of Public Administration
Field of Study	Public Administration
Thesis Advisor	General Dr.Kasemchart Naressenie
Thesis Co-Advisor	Dr.Boonlert Pairindra

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the performance achievement levels of management of municipalities, Samut Prakan province following the mission and responsibilities as outlined in the Municipal Act, 2) to study the factors affecting the performance achievements, and 3) to propose guidelines for improving the performance of the management. This research was a study that combined both quantitative and qualitative approaches. The quantitative research was conducted by using 384 respondents, selected by stratified random sampling technique from a population of 9,323 individuals. The sample comprised of 193 people representing stakeholders namely members of the municipal council, subdistrict and village headmen and village public health volunteers as well as 191 municipal employees. The sample size was calculated using Taro Yamane's formula. The tool for data collecting was a questionnaire to measure the achievements as an empirical data with a reliability of 0.89. The data were analyzed using the statistics of percentage, mean, standard deviation and stepwise regression analysis. The qualitative research was conducted by in-depth interviews with 27 key informants consisting of 14 members of the standard inspection and evaluation committee of the local government and 13 members of the municipality administration control committee. The group were selected purposively. A focus group discussion was conducted with 18 participants consisting of 9 mayors and 9 chairmen of the municipal councils. The data were analyzed by content analysis and interpretation.

The research findings were as follows:

1) The overall performance achievement levels of the management based on the Municipal Act was at a high level ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.82). Considering each aspect individually and ranking them from the highest mean, the aspect of disaster prevention and mitigation was the highest ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.80), followed by the aspects of social welfare ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.77), civil registration ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.78), infrastructure ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.76), education, customs and culture ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.79), and finance ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.82), respectively. All of these aspects were at high levels, except for the aspect of public health and environment which was at a moderate level ($\bar{X} = 3.24$, S.D. = 1.04).

The qualitative research revealed that the aspect of public health and environment was at the lowest level in the critical problems of garbage disposal and polluted water and air caused by industrial factories. With regards to decentralization, the municipalities were very much ready to perform the mission of educational administration. The restrictions due to rigid rules and regulations, overlapping of authority of variants agencies and there were many urgent government policy incompatible with local plans.

2) There were 4 factors affecting the performance achievements of management of the municipalities. Ranking them from the highest partial regression coefficient, they were (1) the administration resources factor ($\beta = 0.202$), with 3 variables : personal, budgeting and equipment, (2) the all section participation factor ($\beta = 0.195$), with 2 variables : government organization and private sector, (3) the Municipal Act factor ($\beta = 0.192$), with 3 variables : clear objectives, practicability and accountability, and (4) the management factor ($\beta = 0.166$), with 4 variables: leadership, knowledge in management, strategic management and team work. These 4 factors could explain 74.40 percent ($R^2 = 0.744$) of the variation of the performance management at the statistical significance level of 0.05. The results of focus group discussions congruent with the quantitative research in the administration resource factor that the personnel should be developed in having more consciousness and more working dedication as well as the participation factor that could help enhance the community strengthening and promoting environment protection volunteers.

3) The proposed guidelines for the improvement of the management consisted of 7 approaches as follows: (1) the municipality should put public health and environment as its first priority by strengthening the collaboration between other sectors and the private sector in order to move forward in creating a greener city, and mitigating pollution so that people and the industries can live and survive. (2) The municipality should allocate administrative resources according to the problems and use efficient managerial systems composed of planning, organizing, leading and controlling. (3) The municipal management process should focus on the factors that are directly affecting the management, utilize the resources in away that adds value, amend the municipal act so as to improve the participation of all sectors and build political leadership leading to concrete results. (4) The municipality should create a strategy for mutual information sharing especially concerning narcotics suppression and hazardous waste elimination. (5) There should be more coordination between the public and private sectors located in the industrial estate, and the civil society sector and the community leaders in order to better develop a modern industrialized city. (6) The management should operate based on good governance that includes transparency, accountability, and proactive measures to prevent and suppress corruption and (7) the services provided by the municipality should be active, prompt and equitable in order to foster a customer-responsive service culture.

Keywords: Achievements, Management of Municipalities